

REFERAT Miljøudvalget d. 13-05-2025

Mødedato Tirsdag d. 13. maj 2025 kl. 11:00

Mødested Magion, Tinghusgade 15, 7200 Grindsted

Mødedeltagere Poul Erik Jensen, A, Karsten Byrgesen, Løsgænger, Michael Nielsen,
C, Preben Friis-Hauge, V, Annette Lundgaard, V, Simon Sharif
Chowdhury , A (Fravær), Martin Schmidt Konradsen, Ø

Indholdsfortegnelse

Drøftelse af strategi i ny råstofplan #.....	3
Godkendelse af råstoftilladelse uden for graveområde på matr.nr. 27, Bojskov, Ullerup i Sønderborg	5
Besigtigelse af generationsforureningen ved Grindsted Å.....	7
Orientering om aktuelle sager.....	8
Eventuelt.....	9
Næste møde.....	10
Underskriftsside.....	11
Godkendelse af forslag til høringsbrev vedr. ophævelse af bekendtgørelse om forbud mod afsætning	12

Punkt 1: Drøftelse af strategi i ny råstofplan

25/13957

Resumé

Som en del af råstofplanen skal regionsrådet fastlægge en strategi for forsyningen. På udvalgsrådet den 8. april 2025 drøftedes det indledningsvist, hvilken retning der skal følges i udarbejdelsen af forslag til ny råstofplan i forhold til indvinding og forsyning med sand, grus og sten.

På baggrund af udvalgsdrøftelsen har administrationen udarbejdet et oplæg til, hvordan ønskerne, der kom frem på mødet, kan danne retning for administrationens videre arbejde med forslag til ny råstofplan.

Sagsfremstilling

Det er regionens opgave at fastlægge rammerne for råstofindvindingen. Det sker på baggrund af råstofkortlægning og forventninger til råstofforbruget. Rammerne for råstofindvindingen fastlægges i råstofplanen gennem en strategi for forsyningen, retningslinjer og udpegning af områder, hvor råstofindvinding skal foregå nu og i fremtiden.

På udvalgsrådet den 8. april drøftedes strategien for sand, grus og sten i den kommende råstofplan indledningsvist.

Administrationen foreslår en balanceret råstofplan, der på den ene side sikrer en lang forsyningshorisont, hvor der både udlægges arealer til de førstkommende år og til en længere periode. Samtidig skal der tages hensyn til andre arealinteresser, fremmes biodiversitet, og der skal fortsat arbejdes for at fremme ansvarligt forbrug og produktion.

På baggrund af miljøudvalgets drøftelser om strategien for sand, grus og sten, de indkomne idéer og forslag samt administrationens faglige vurderinger, anbefaler administrationen følgende retning for arbejdet med råstofplanen:

- En robust plan med en lang forsyningshorisont: Der er et stort træk på ressourcer fra de eksisterende råstofgrave. Nogle steder er der ved at opstå en mangel, særligt på bestemte kvaliteter.
- En balanceret plan med fokus på både råstoffer og andre arealhensyn: Der er mange hensyn i det åbne land, og mange grave betyder mange naboer. I fremtiden forventes et stort behov for arealer til vedvarende energi og Grøn Trepark.
- Fastholdelse af inddelingen i fire selvforsynende delområder: Råstoffer er tunge og bruges i store mængder. Det medfører meget transport og dermed forurening, CO₂, transportomkostninger og slid på veje.
- Et katalog med initiativer for den næste planperiode: Ikke alle de hensyn, der er politisk fokus på, kan løftes gennem rammerne i råstofplanen. I kataloget kan det beskrives fx hvordan der skal arbejdes for biodiversitet og et mere bæredygtigt råstofforbrug.

De fire punkter er udfoldet i bilag 1 ”Retning for forsyningsstrategi for sand, grus og sten”. Baggrund og rammer for strategien er gengivet i notatet fra udvalgsdrøftelsen den 8. april 2025 i bilag 2 ”Råstofplanens strategi”.

På mødet vil administrationen komme med eksempler på betydning af den valgte retning ud fra de ovenstående fire punkter.

Klimavurdering

For få graveområder kan føre til en øget transport og dermed en højere CO2-udledning. For mange graveområder kan derimod føre til så lave priser, at der sker et øget forbrug. Det vil medføre mere udledning fra indvinding og den ekstra transport. Disse overvejelser indgår i de strategiske drøftelser i udvalget. I sidste ende vil udledningen af klimagasser afhænge af de faktiske bygge- og anlægsopgaver, der realiseres.

Indstilling

Det indstilles,

At udvalget drøfter, om de fire punkter kan danne retning for administrationens videre arbejde med strategien for sand, grus og sten i forslaget til ny råstofplan.

Beslutning i Miljøudvalget den 13-05-2025

Miljøudvalget drøftede mulige strategiske retninger vedr. sand, grus og sten i relation til det videre arbejde med forslag til ny råstofplan. De faldne bemærkninger indgår i det videre arbejde.

Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1: Retning for forsyningsstrategi for sand, grus og sten - maj 2025

Bilag 2: Råstofplanens strategi

Fraværende Simon Sharif Chowdhury , A

Punkt 2: Godkendelse af råstoftilladelse uden for graveområde på matr.nr. 27, Bojskov, Ullerup i Sønderborg Kommune.

24/20598

Resumé

I/S Lertranskøb har fremsendt en ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på dele af matr.nr. 27 Bojskov, Ullerup i Sønderborg Kommune. Der er ansøgt om et areal på 3,2 ha. Arealet er uden for udlagt grave- og interesseområder i Råstofplan 2020. Der er ansøgt om en årlig indvinding på 10.000m³. Der er tale om råstofindvinding af rødbrændende ler i Jylland, hvilket i henhold til retningslinje 7.4.2 i Råstofplan 2020 muliggør, at der meddeles tilladelse uden for graveområderne, så længe der ikke tilsidesættes andre væsentlige interesser.

Administrationen indstiller, at Miljøudvalget beslutter, at der kan meddeles tilladelse til indvinding på det ansøgte areal.

Sagsfremstilling

I/S Lertranskøb har ansøgt om en 10-årig tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af op til 10.000 m³ rødbrændende ler på dele af matr.nr. 27 Bojskov, Ullerup i Sønderborg Kommune. Det ansøgte areal dækker 3,2 ha og ligger uden for Råstofplan 2020. Efter råstofindvinding efterbehandles projektarealet til landbrug.

Der er tale om rødbrændende ler i Jylland, hvilket i henhold til retningslinje 7.4.2 i Råstofplan 2020 muliggør, at der kan meddeles tilladelse uden for graveområderne, så længe der ikke tilsidesættes andre væsentlige interesser. I screeningsafgørelsen af 8. november 2024 blev det afgjort, at projektet ikke påvirker miljøet væsentligt, og at projektet derfor ikke tilsidesætter andre væsentlige interesser. Screeningsafgørelsen er en del af tilladelsen, som fremgår af bilag 2.

Partshøring af råstoftilladelsen hos myndigheder og naboer er forløbet i perioden 20. marts 2025 – 22. april 2025. Der er modtaget et høringssvar fra en nabo. Naboen bekymrer sig om støj fra gravemaskiner og lastbiltrafik. Indvindingen af rødbrændende ler foregår i korte perioder på op til 3 uger om året, og der er stillet vilkår om begrænsede driftstider og varsling af naboer inden indvindingen påbegyndes.

Sønderborg Kommune bemærker, at der i tilladelsen nævnes både et §3 beskyttet vandløb og en §3 beskyttet sø, men at der kun stilles vilkår til at beskytte søen. Det er administrationens vurdering, at vilkårene i tilladelsen er tilstrækkelige til at sikre, at der ikke sker tilstandsændringer, der kan påvirke vandløbet. Dette skyldes afstanden til vandløbet, at der ikke laves afvandingskanaler eller lignede, der ændrer den samlede mængde nedbør der løber til vandløbet, samt at der ikke ændres på landskabets hældning eller udformning.

Lodsejer, de øvrige naboer og myndigheder havde ingen bemærkninger til udkastet.

Det blev på regionsrådsmødet den 24. januar 2022 besluttet, at Miljøudvalget har delegation til at beslutte, at der kan meddeles tilladelse til råstofgravning uden for de udlagte graveområder.

Klimavurdering

Beslutningen vedr. meddelelse af råstoftilladelse på det ansøgte areal har ikke i sig selv betydning for klimaet.

Indstilling

Det indstilles,

At Miljøudvalget godkender, at der meddeles tilladelse til råstofindvinding på projektarealet, som ligger uden for udlagte graveområder, på matr.nr. 27 Bojskov, Ullerup i Sønderborg Kommune.

Beslutning i Miljøudvalget den 13-05-2025

Indstillingen blev godkendt.

Simon Sharif Chowdhury og Martin Schmidt Konradsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Oversigtskort

Forslag til tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding, 27 Bojskov, Ullerup i Sønderborg Kommune

Fraværende Simon Sharif Chowdhury , A

Punkt 3: Besigtigelse af generationsforureningen ved Grindsted Å

07/7173

Resumé

Udvalget bliver orienteret om rådgiverforslag til afværgeløsninger, der skal reducere indsivningen af forurenende stoffer til Grindsted Å. Efterfølgende vil der være besigtigelse af de forventede indsatsområder ved åen.

Sagsfremstilling

Arbejdet med generationsforureningen fra fabriksgrunden i Grindsted står over for den næste fase. Administrationen har fået udarbejdet et rådgiverforslag til afværgeløsninger, der skal sikre at indsivning af den kraftigste grundvandsforurening til Grindsted Å, fremover reduceres til et acceptabelt niveau for miljøet.

Indledende vil administrationen præsentere de væsentligste resultater fra seneste undersøgelse og give et overblik over forslagets mulige indsatsområder og de foreslåede teknologier.

Herefter besigtiges engarealerne langs Grindsted Å. Engarealerne på nordsiden af Grindsted Å er i afværgeprogrammet udpeget som områder for etablering af afværgeanlæg. Flere af regionens monitoringsboringer kan ses i området. Her vil der være mulighed for at få et godt indtryk af nærheden til å-systemet og boligområder.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af punktet, da det ikke medvirker til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 13-05-2025

Til orientering.

Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Simon Sharif Chowdhury , A

Punkt 4: Orientering om aktuelle sager

25/1040

Sagsfremstilling

Administrationen orienterer på mødet om følgende sager:

- Status på klagesagen i Nr. Hostrup.
- Status på ansøgning om råstoftilladelse i Birkende i Kerteminde Kommune.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 13-05-2025

Administrationen gav en status på klagesag i Nr. Hostrup og ansøgning om råstoftilladelse i Birkende i Kerteminde Kommune.

Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Simon Sharif Chowdhury , A

Punkt 5: Eventuelt

25/1040

Beslutning i Miljøudvalget den 13-05-2025

Intet.

Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Simon Sharif Chowdhury , A

Punkt 6: Næste møde

25/1040

Sagsfremstilling

Næste møde er tirsdag den 3. juni 2025 kl. 10.00-13.00 i regionshuset.

Mødeplanen for 2025 er:

- Tirsdag den 12. august 2025 kl. 13.00-15.00.
- Tirsdag den 9. september 2025 kl. 13.00-16.00.
- Tirsdag den 7. oktober 2025 kl. 12.00-15.00.
- Tirsdag den 11. november 2025 kl. 13.00-16.00.
- Tirsdag den 2. december 2025 kl. 15.00-18.00.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 13-05-2025

Næste møde er tirsdag den 3. juni 2025 kl. 10.00-13.00 i regionshuset.

Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Simon Sharif Chowdhury , A

Punkt 7: Underskriftsside

25/1040

Fraværende Simon Sharif Chowdhury , A

Punkt 8: Godkendelse af forslag til høringsbrev vedr. ophævelse af bekendtgørelse om forbud mod afsætning m.m. af fisk fanget i Grindsted og Varde åer mv.

25/23843

Resumé

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri sendte den 28. april 2025 udkast til bekendtgørelse om ophævelse af visse bekendtgørelser på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område i høring, herunder bekendtgørelse om forbud mod afsætning m.m. af fisk fanget i Grindsted og Varde åer mv.

Det indstilles, at Miljøudvalget anbefaler Regionsrådet at godkende forslag til høringsbrev vedr. ophævelse af bekendtgørelse om forbud mod afsætning m.m. af fisk fanget i Grindsted og Varde åer mv.

Sagsfremstilling

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har som led i regeringens regelforenkling den 28. april 2025 sendt udkast til bekendtgørelse om ophævelse af visse bekendtgørelser på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område i høring. Høringen omfatter blandt andet ophævelse af bekendtgørelse nr. 759 af 4. november 1986 om forbud mod afsætning m.m. af fisk fanget i Grindsted og Varde åer mv.

Region Syddanmark forestår oprensningen af generationsforureningen i Grindsted, bl.a. i Grindsted Å, og overvåger forureningsgraden.

I vedlagte forslag til høringsbrev vedr. ophævelse af bekendtgørelse om forbud mod afsætning m.m. af fisk fanget i Grindsted og Varde åer mv. opfordrer Region Syddanmark bl.a. af hensyn til borgernes sundhed ministeren til ikke at ophæve bekendtgørelsen, uden at det sundhedsmæssige formål med afsætningsforbuddet håndteres i anden lovgivning.

Proces

Høringssvaret sendes med forbehold for Regionsrådets beslutning den 26. maj 2025. Det endelig høringssvar fremsendes efter Regionsrådets beslutning.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering i sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles, at Miljøudvalget anbefaler Regionsrådet:

At godkende forslag til høringsbrev vedr. ophævelse af bekendtgørelse om forbud mod afsætning m.m. af fisk fanget i Grindsted og Varde åer mv.

Beslutning i Miljøudvalget den 13-05-2025

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Simon Sharif Chowdhury deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

Høringssvar med bilag - ophævelse af bek 759.pdf

Fraværende Simon Sharif Chowdhury , A